

CO PŘINESL PRÁVĚ KONČÍCÍ TÝDEN

TÉMA TÝDNE

Čínský PMI naznačuje stagnaci

Tento týden zveřejněný index nákupních manažerů PMI za listopad ukazuje na stagnaci čínského zpracovatelského průmyslu. Předběžná hodnota indexu měřeného bankou HSBC dosáhla hodnoty 50 bodů, což je hranice mezi expanzí a kontrakcí průmyslové výroby. V říjnu se index nacházel s hodnotou 50,4 bodu ještě v pásmu expanze, nižší hodnoty dosáhl pouze v květnu, kdy spadl na úroveň 49,4 bodu. Nízké hodnoty ukazují na slabnoucí vnější i vnitřní poptávku, která negativně ovlivňuje výkon čínského průmyslu i celé ekonomiky. Meziroční růst čínského HDP zpomalil ve třetím čtvrtletí na 7,3 %, což je nejnižší úroveň od začátku roku 2009. Čínská vláda přitom na jaře přijala plán opatření na podporu oživení ekonomiky, který spočíval ve snížení daňové zátěže a mírném uvolnění úvěrových pravidel pro poskytování půjček malým a středním podnikům. Čínská centrální banka pak podle médií přistoupila k masivnímu poskytování likvidity bankovním institucím, aby rozhybala poskytování úvěrů. V září došlo k uvolnění podmínek pro poskytování hypotečních úvěrů s cílem podpořit realitní trh, který je jedním z pilířů čínského ekonomického růstu. Přes všechna tato opatření je jasné, že návrat vyšší dynamiky růstu může zajistit pouze obnovení vnější poptávky po čínském zboží. A to se při pohledu na aktuální vývoj globální ekonomiky nezdá v krátkodobém horizontu příliš reálné.

Ing. Jaroslav Vomastek, MBA, ředitel odboru ekonomických analýz

Základní ukazatele	2014	
	poslední údaj	
HDP (y/y, %)	3. Q	2,3
Míra inflace (y/y, %)	říjen	0,5
Míra nezaměstnanosti*/(konec období, %)	říjen	7,1
Průmyslová produkce (y/y, %)	září	8,3
Stavební výroba (y/y, %)	září	9,5
Vývoz zboží (y/y, %, z b.c.)	září	16,0
Dovoz zboží (y/y, %, z b.c.)	září	13,9

*/ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: ČSÚ, MPSV, listopad 2014

VÝVOJ INDEXU PX

Zdroj: BCPP, listopad 2014

ZPRÁVA TÝDNE

Stavební výroba v EU v září klesla, v ČR zaznamenala růst

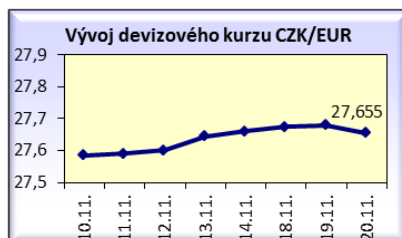
Podle Eurostatu se v září stavební výroba meziročně snížila v Evropské unii o 0,4 %, v eurozóně o 1,7 %. Z meziměsíčního pohledu po očištění o sezónní vlivy a kalendářní dny zaznamenala v EU propad o 0,9 %, v eurozóně o 1,8 %. V EU se zvýšila bytová výstavba meziročně o 0,3 %, avšak inženýrská výstavba poklesla meziročně o 1,9 %. Index stavební produkce k bazickému roku 2010, sezónně očištěný, v září dosahoval 92,9 bodu a v meziročním srovnání poklesl o 0,2 %. Za 3. čtvrtletí tak produkce ve stavebnictví v EU, po slabém výkonu v září, meziročně klesla o 0,4 % po 3,9% růstu v předchozím čtvrtletí. Nejvyšší meziroční pokles v září byl zaznamenán v Itálii (-10,6 %), v Portugalsku (-5,2 %) a ve Francii (-3,4 %), naopak vzrostla ve Španělsku (9,1 %), v Maďarsku (7,3 %) a v Bulharsku (5,8 %).

Domácí stavební produkce se meziročně po očištění od vlivu počtu pracovních dní zvýšila o 8,2 % a dosáhla druhého nejlepšího výsledku za Španělskem (9,1 %). Stavební výroba tak nabírá na síle a své tempo pozvolna zrychluje. V srpnu dosáhla 0,5 % růstu, zatímco ještě v červenci meziročně klesla o 5,2 %. Stavebnictví táhlo především inženýrské stavitelství, které se meziročně zvýšilo o 19,2 %. Ve výsledcích se sice projevila nízká srovnávací základna, přesto lze sledovat změnu trendu i v souvislosti s růstem zakázek. Ke konci 3. čtvrtletí měly větší stavební podniky uzavřeny zakázky, které představují zásobu dosud neprovedených stavebních prací, za 178,0 mld. Kč, což je meziročně o 24,1 % více. Stavební výroba by za celý letošní rok mohla dosáhnout meziroční stagnace, která by se vlivem vyšší investiční aktivity mohla v příštím roce změnit v mírný růst.

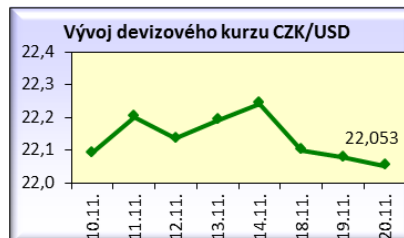

Zdroj: Eurostat

Vývoj kurzu od 10. do 20. listopadu 2014

Zdroj: ČNB, listopad 2014

Z DOMOVA

Stavební firmy plánují nabírat zaměstnance

České stavební firmy po několika letech masivního propouštění plánují v příštím roce nábor nových zaměstnanců. Přijímat má v úmyslu 42 % oslovených firem, snižovat počet zaměstnanců hodlá jen 8 % společností. Nejvíce práce nabízejí společnosti se zakázkami na železnici. Vyplývá to z Kvartální analýzy českého stavebnictví Q4/2014 zpracované společnostmi CEEC Research a KPMG.

Výroba osobních aut vzrostla

Produkce osobních aut v ČR míří k novému rekordu. Za deset měsíců meziročně stoupla téměř o 12 % na 1,047 milionu. Podle informací Sdružení automobilového průmyslu nejvíc vyrobila Škoda Auto, která zvýšila výrobu o pětinu na 623.446 aut. O téměř 2 %, na 260.530 vozů, vzrostla produkce Hyundai a k meziročnímu růstu se vrátila i produkce TPCA, která se po zavedení výroby nové generace mini vozů zvýšila o 2,5 % na 162.924 vozů.

Korejská Halla Visteon rozšíří závod

Jihokorejský výrobce klimatizační techniky Halla Visteon Climate Control staví ve svém závodě v Hluku na Zlínsku novou halu, která zvýší kapacitu výroby až o 30 %. Do investice firma vloží 20 mil. dolarů. Během jednoho roku se jedná o již druhé rozšíření továrny. Společnost nyní v Hluku zaměstnává kolem 450 lidí.

Pardubická firma získala zakázku pro Daimler

Společnost MSSL Advanced Polymers z Pardubicka, která vyrábí plastové díly, získala velkou zakázku pro automobilku Daimler na plastové díly do sedaček. Firma

bude rozšiřovat kapacitu výroby a hodlá přijmout přes sto lidí.

Lincoln CZ výrazně zvýší výrobu

Firma Lincoln CZ, součást švédské skupiny SKF, zdvojnásobila v Chodově na Sokolovsku plochu na výrobu centrálních mazacích systémů. Čtvrtá hala přišla na 300 mil. Kč, z toho 80 mil. stála technologie. Firma letos přijala 80 nových zaměstnanců a zaměstnává nyní téměř čtyři stovky lidí.

Škoda Electric dodá trolejbusy do Budapešti

Plzeňská Škoda Electric dodá spolu s polským Solarisem 24 nových trolejbusů do Budapešti. Součástí kontraktu je i opce na dalších 84 trolejbusů. Celková hodnota zakázky tak může činit až 1,7 mld. Kč. Škodovka zajistí dodávku kompletní elektrické výzbroje a finální montáž vozidel.

Jablotron výrazně rozšíří výrobu v Jablonci

Z důvodu nárůstu zakázek připravuje Jablotron, tuzemský lídr ve výrobě zabezpečovací techniky, v Jablonci nad Nisou rozšíření výroby. Do expanze investuje stovky milionů Kč. Rozšíření v ČR také napomohl růst pracovních nákladů v Číně, kde firma v současnosti vyrábí přes polovinu produkce. Firma za posledních pět let zdvojnásobila zisk i tržby.

Český export jízdních kol loni vzrostl

Podle údajů ČSÚ tuzemští výrobci jízdních kol v posledních letech výrazně zvyšují jejich vývoz. Převážná většina jich končí v západoevropských zemích. Hodnota exportu loni překonala rekordní hranici 2 mld. Kč. V ČR v současné době působí zhruba deset výrobců jízdních kol, z nichž největší vyrábějí přibližně 100.000 kol ročně.

Safinu koupila Renova

Českou firmu Safina koupila významná ruská skupina Renova. Safina se zabývá rafinací a zpracováním drahých kovů, jako je zlato, stříbro či platina, které pak prodává jako investiční kovy, klenoty či zubařské materiály. Kromě zastoupení po celé Evropě spoluvlastní i závod v Číně a chce otevřít novou rafinerii v USA. Loni dosáhla obratu 4,7 mld. Kč a čistého zisku 117 mil. Kč.

Zetor uzavře továrnu v Havlíčkově Brodě

Výrobce traktorů Zetor zavře svůj závod v Havlíčkově Brodě a jeho výrobu přestěhuje do mateřské firmy Zetor Tractors v Brně. O práci přijde všech zhruba 80 lidí, kteří mají možnost pracovního uplatnění v Brně. Společnost přesun výroby zdůvodňuje konkurenčním tlakem.

Remoska připravuje novou technologii svých výrobků

Firma Remoska v oblasti kuchyňských elektrospotřebičů chystá novou technologii za 5 mil. Kč, která by měla přinést odolnější povrch svých výrobků, a více barevných variant. Zaměstnává dvacet lidí a ročně dodá na trh okolo třiceti tisíc kusů ve dvou variantách velikosti.

Ve Slušovicích vznikne velkokapacitní hala

Firma Greiner Packaging Slušovice, která vyrábí plastové obaly, chystá výstavbu nové skladovací haly. Investuje do ní zhruba 130 mil. Kč. Nová skladovací hala umožní uspořít finanční prostředky za pronájem externích hal a zároveň rozšířit výrobu a zjednodušit logistiku.

Inkubátor pro malé a střední firmy v USA

Malým a středním firmám s ambicí proniknout na trh ve Spojených státech se otevřela možnost využít

služeb a peněz nového inkubátoru Meo Hub. Ve svém závodě v USA ho založila rodina Rausnitzů, kteří vlastní českou společnost Meopta.

Lom v Ústí nad Labem zavře za šest let

Kamenolom v centru Ústí nad Labem je téměř celý vytěžen. Firma předpokládá, že při současném odbytu bude zásoby dobývat zhruba do roku 2020. Nyní se prodává okolo 130 tisíc tun ročně. Před hospodářskou krizí se ale prodávalo zhruba 180 tisíc tun.

ZE ZAHRANIČÍ

Průmyslová aktivita v eurozóně zpomaluje

Podle předběžných výsledků index nákupních manažerů v průmyslu se za listopad meziměsíčně snížil o 0,2 bodu na hodnotu 50,4 bodu. Odhady byly nastaveny na 50,8 bodu. Index dolů táhly zejména horší výsledky z Francie a Německa. Zatímco průmyslová výroba podle průzkumu mírně zrychlila, objednávky třetí měsíc v řadě klesaly a stejně tak se snižoval i objem rozpracovaných zakázek, což vyhlídky pro tempo výroby zhoršuje. Výsledky tak naznačují, že se eurozóna přiblížila stagnaci.

Prodej aut v EU pokračuje v růstu

Evropské sdružení výrobců automobilů (ACEA) uvedlo, že prodej nových osobních automobilů v EU roste již 14 měsíců za sebou a v říjnu se meziměsíčně zvýšil o 6,5 % na 1,07 mil. vozů. V období od ledna do října meziměsíčně stoupl o 6,1 % na 10,65 mil. vozů. Automobilka Škoda Auto podle údajů ACEA v prvních deseti měsících letošního roku zvýšila v zemích EU prodej o 17 % na 470.726 vozů. Její tržní podíl stoupl meziměsíčně ze 4 % na 4,4 %. V říjnu však tempo růstu činilo pouze 3,4 %.

Německý export poroste

Německý svaz obchodu očekává, že se letos německý export zvýší o 3 %. Pokud nedojde k novému globálnímu konfliktu, měl by v příštím roce navzdory sankcím vůči Rusku vzrůst o 4 %. Německo je jeho největším obchodním partnerem v Evropské unii. Německý vývoz do Ruska se od ledna do srpna 2014 meziměsíčně snížil o 16,6 %.

Zpracovatelská produkce v USA mírně roste

Říjnová produkce zpracovatelského průmyslu v USA pokračovala v mírném růstu, když se oproti předešlému měsíci zvýšila o 0,2 %. Třetí měsíc v řadě se ale snižovala výroba automobilů, která se po záříjovém poklesu o 1,9 % v říjnu meziměsíčně snížila o 1,2 %. Průmyslová výroba, kvůli propadu těžby a produkce rozvodných podniků, klesla o 0,1 %.

Výrobní ceny v USA překvapivě rostou

Index cen výrobců v USA v říjnu meziměsíčně stoupl o 0,2 % a překonal konsensus počítající s poklesem o 0,1 %. Index dolů táhly ceny energií, které, hlavně zásluhou benzínu, klesly o 3 %. O 0,4 % se také snížily ceny zboží. Naopak ceny potravin vzrostly o 1 % a ceny služeb o 0,5 %. Meziměsíční inflace ve výrobních cenách dosáhla 1,5 %.

Japonská ekonomika je v recesi

Japonská ekonomika ve třetím čtvrtletí meziměsíčně klesla o 1,6 %, přestože se počítalo s růstem o 2,2 %. Optimistická očekávání, že se hospodářství Japonska vzpamatovalo z poklesu ve druhém čtvrtletí, který byl z velké míry přičítán dubnovému zvýšení spotřební daně, se nenaplnila. Mezičtvrtletně ekonomika klesla o 0,4 %.

Ve Velké Británii klesly tržby z prodeje potravin

Tržby z prodeje potravin za 12 týdnů do 9. listopadu klesly meziročně o 0,2 % na 24,9 mld. liber. Jedná se o první tříměsíční pokles od roku 1994, kdy společnost Kantar Worldpanel začala tyto údaje shromažďovat. Snižování tržeb je důsledkem cenové války po nástupu německých diskontů Aldi a Lidl, které získávají na britském trhu podíl na úkor domácích supermarketových sítí Tesco, Asda, Sainsbury a Morrison.

Seat odchází z Ruska

Z důvodu zhoršujících se hospodářských podmínek ukončí španělská automobilka Seat začátkem příštího roku své prodeje na ruském trhu. Podle údajů podnikatelského svazu AEB celkový prodej automobilů v Rusku se v prvních deseti měsících letošního roku propadl o téměř 13 % na méně než dva miliony vozů. Seat snížil prodej dokonce o 57 % na 1.324 vozů. Škoda Auto čelí poklesu poptávky lépe než většina ostatních značek. Od ledna do října její prodej meziměsíčně klesl jen o 1 % na 70.619 vozů, v říjnu se ale zvýšil o 5 %.

Toyota uvede na trh automobily poháněné palivovými články

Japonská automobilka Toyota Motor zahájí v prosinci na domácím trhu prodej aut s pohonem využívajícím palivové články. Na trzích v USA a v Evropě by se měl vůz objevit v polovině roku 2015. Cena automobilu s názvem Mirai bude činit 6,7 mil. jenů. Palivové články využívají reakce vodíku s kyslíkem k výrobě elektrické energie pro pohon auta. Toyota doufá, že během prvního roku prodá 400 vozů Mirai v Japonsku a dalších 300 ve zbytku světa.

Ceny průmyslových i zemědělských výrobců dále klesaly

Ceny průmyslových výrobců v říjnu meziměsíčně klesly druhý měsíc v řadě, tentokrát o 0,4 %. Za jejich poklesem stálo zejména snížení cen koksu a rafinovaných ropných produktů o 4,8 %, v návaznosti na propad cen ropy. V menší míře zlevnily ceny potravinářských výrobků o 0,9 % (významněji klesly ceny masa o 1,3 % a mléčných výrobků o 1,7 %), které odrážejí letošní dobrou úrodu a ruské sankce na dovoz potravin. Naproti tomu vzrostly ceny elektřiny, plynu a páry o 0,1 %, dopravních prostředků a těžby a dobývání, shodně o 0,2 %.

Meziročně ceny průmyslových výrobců klesají již od počátku roku (s výjimkou srpna), **v říjnu, stejně jako v září, se snížily o 0,3 %.** Z hlediska sektorové struktury nejvýrazněji propadly ceny elektřiny, plynu a páry o 8,9 % (z toho ceny elektřiny, přenosu a rozvodu a obchodu s elektřinou o 11,6 %). Ceny těžby a dobývání byly nižší o 2,1 %, potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 1,4 %. Vzrostly naopak ceny dopravních prostředků o 4,2 %, obecných kovů a kovodělných výrobků o 3,8 %, dřeva, papíru a tisku o 3,7 %.

V Evropské unii je od počátku roku pokles cen v průmyslu vyšší než v tuzemsku, v září se prohloubil meziročně na 1,6 % (z 1,5 % v srpnu). Nejvíce klesly ceny v Litvě o 5,6 %, v Belgii a na Slovensku shodně o 3,9 %. Méně se snížily v Rakousku o 1,6 % a v Německu o 1 %. Ceny vzrostly pouze v Rumunsku o 0,4 %, v Lotyšsku o 0,3 % a v Řecku o 0,1 %. Meziměsíčně se ceny průmyslových výrobců zvýšily o 0,1 % (v srpnu klesly o 0,2 %).

Další meziměsíční pokles, v říjnu o 3,1 %, zaznamenaly také ceny zemědělských výrobců. Propadly hlavně ceny ovoce o 12,6 %, brambor o 11,2 % a prasat o 5,3 %, nižší byly i ceny obilovin o 3,6 %, mléka o 1,9 %, skotu o 1,3 % a olejnin o 1,1 %, vejce naopak zdražila o 13,8 % a čerstvá zelenina o 3,6 %.

V meziročním srovnání zůstávají farmářské ceny již patnáctý měsíc pod úrovní předchozího roku. V říjnu se jejich pokles dále prohloubil na 3,9 % (z 2,7 % v září). Významný cenový úbytek přetrvává v rostlinné výrobě, kde ceny spadly o 6,6 %, zatímco ceny v živočišné výrobě jsou stále meziročně vyšší, v říjnu o 0,2 %. Zlevnily zejména brambory o 38,9 %, ovoce o 20,3 %, obiloviny o 6,6 % a olejnin o 5,3 %. Zvýšily se ceny skotu o 1 % a drůbeže o 0,7 % (poprvé po osmi měsících poklesu). Hlavní příčinou poklesu cen zemědělských výrobců byla již od 2. poloviny roku 2013 nadprůměrná úroda u nás i v zahraničí, přidal se i přebytek potravin na evropském trhu kvůli ruským sankcím.

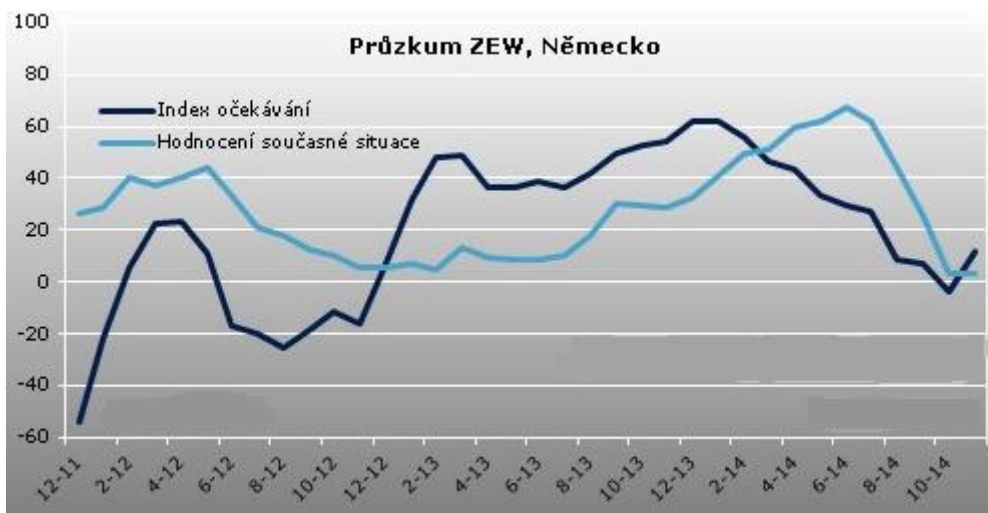
O tom, že situace ve stavebnictví se pozvolna zlepšuje, vypovídá směřování **cen stavebních prací, které proti minulému měsíci vzrostly o 0,1 % a v meziročním srovnání se drží v plusu již sedmý měsíc v řadě, když tentokrát přidaly 0,8 %** (z 0,7 % v září). Fiskální expanze podporuje infrastrukturní stavby a jejich opravy, lepší se i situace na trhu rezidenčních nemovitostí. K jejich růstu částečně pomohl i průsak slabší koruny do dovozních cen. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví v říjnu meziměsíčně klesly o 0,3 %, meziročně si připsaly 1,3 % (v září 1,5 %).

Současný vývoj cen ve výrobě a trend na trhu s energiemi i dalšími komoditami nevytvářejí prostor pro výraznější růst cen v produkčním sektoru. Propad cen ropy bude prosakovat napříč odvětvími i v dalších měsících. Růstu produkčních cen nepřidá ani výkon evropské ekonomiky, která podle posledních údajů spíše čelí útlumu. Nadprůměrná letošní sklizeň, spolu s ruskými sankcemi, bude tlačit směrem dolů také ceny v potravinářském průmyslu.

ZEW poprvé v letošním roce vzrostl

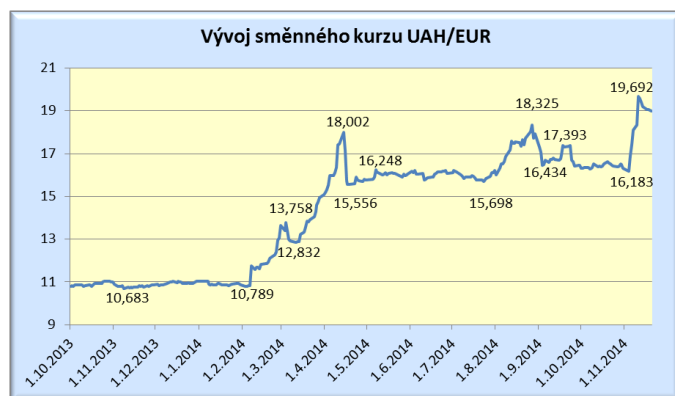
Index ekonomických očekávání německého institutu ZEW se v listopadu překvapivě silně zvýšil o 15,1 bodu na hodnotu 11,5 bodu. Jedná se o vůbec první růst tohoto indexu v letošním roce. Vrcholu index dosáhl v prosinci minulého roku, když dosáhl hodnoty 62,0 bodu. Analytici zlepšení v listopadu předpokládali, nicméně odhadovali růst do kladné oblasti pouze na hodnotu 0,5 bodu. Za pozitivními hodnotami po dlouhé době stojí poslední povzbudivá čísla z eurozóny, která naznačují její stabilizaci a která překryla i negativní vlivy zhoršené geopolitické situace. Očekávání pro eurozónu se zlepšila o 6,9 bodu na hodnotu 11 bodů a stejně jako v případě Německa převažují optimistická očekávání. Názory se zlepšily na Francii i Itálii, kde pesimismus s optimismem jsou v rovnováze.

Listopadový průzkum v Německu je určitě pozitivním překvapením. Pesimismus již nenabírá na síle a naopak se do názorů dostává naděje, že se situace po stabilizaci začne zlepšovat.

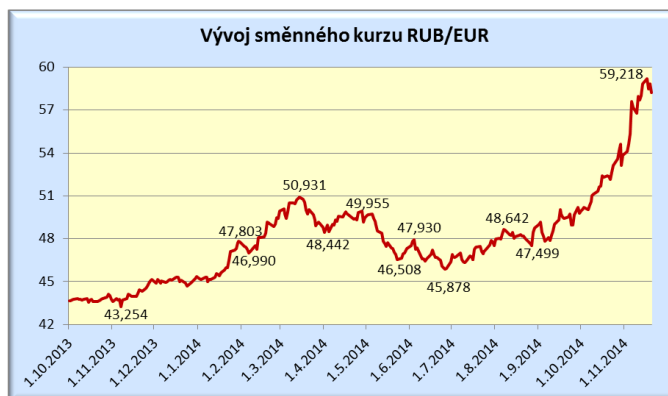

Zdroj: ZEW

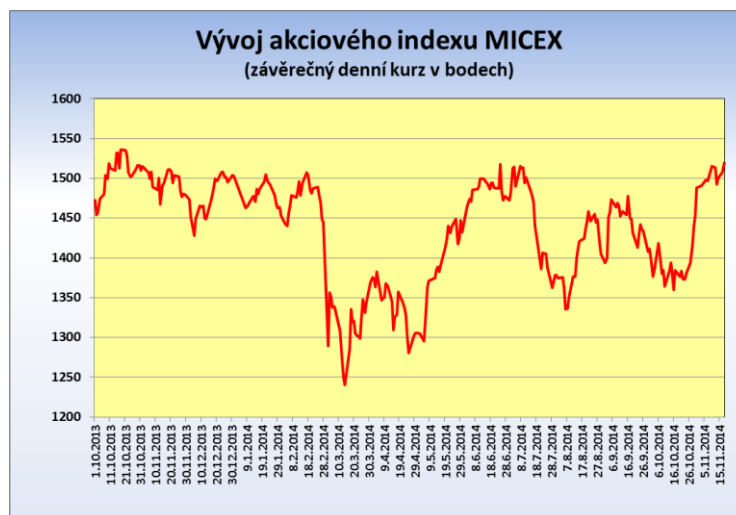
OKÉNKO SNS

Zdroj: NBU, graf MPO

Zdroj: ECB, graf MPO

Zdroj: www.kurzy.cz, graf MPO

Rusko čeká recese

Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD) je přesvědčena, že ruská ekonomika sklouzne do recese. Pro letošní rok očekává stagnaci, avšak pro příští rok predikuje 0,2% propad. Banka ještě v květnu predikovala růst o 0,6 %, nicméně v červenci z politických důvodů v Rusku zmrazila veškeré investiční projekty. Zároveň upozornila, že pokud EU a Spojené státy přijmou přísnější sankce, stav ruské ekonomiky se zhorší.

UDÁLOSTI V PŘÍŠTÍM TÝDNU (24. až 28. listopadu 2014)

Pondělí (24.11.)

- ČSÚ: Konjunkturální průzkum (listopad 2014)
- Ifo: Index ekonomického klimatu (listopad 2014)

Úterý (25.11.)

- Eurostat: Platební bilance – 1. odhad (3. čtvrtletí 2014)

Čtvrtek (27.11.)

- Evropská komise: ESI Indikátor ekonomického sentimentu (listopad 2014)
- Německo: Nezaměstnanost (říjen 2014)

Pátek (28.11.)

- ČSÚ: Míry zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity (říjen 2014)
- ČSÚ: Tvorba a užití HDP (3. čtvrtletí 2014)
- Eurostat: Nezaměstnanost (říjen 2014)
- Eurostat: Odhad inflace v eurozóně (listopad 2014)
- Německo: Maloobchod (říjen 2014)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet.